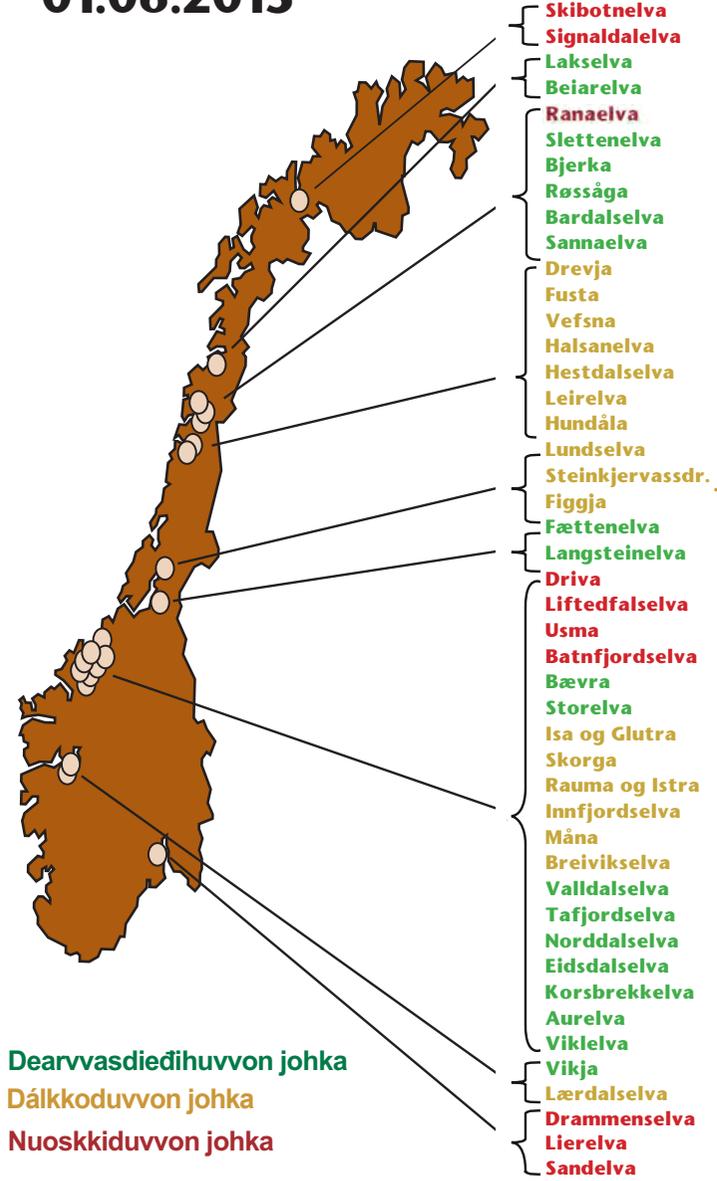
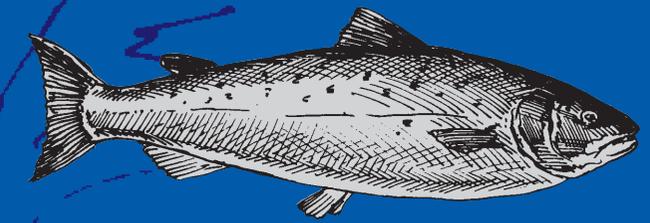

Gyrodactylus salaris dilli Norgga čázadagain 01.06.2015

Dearvvas guolit boahhte áigái

Ná hehttet Gyrodactylus salaris leavvamis

Leat go dus gažaldagat «Gyro» birra ja mo dát njoammudávda leavvá, de váldde oktavuoda Biebmbearráigeahčuin telefonnummar **22 40 00 00** www.mattilsynet.no

Mii lea *Gyrodactylus salaris*?

***G. salaris* lea uhca divrráš vuollil bealle milimehtera. Iežas smávva gaccaiguin darveha iežas gitta ja borragohtá luossaveajehiid čuoma. *G. salaris* laská jođánit ja ovtta luossaveajehis sáhttet šaddat 10000 divrri ovdal go veajet jápmá. Parasihtta gohčoduvvo dávjá luossacirbmasteaddjin dahje dušše «Gyro».**

Manne dát guoská munnje?

Dávdda dihte sáhtá luossa alfarot jávkat nuoskkiduvvon jogain. Jus mii eat daga dáinna maidege de gal luossaguolásteapmi Norggas sáhtá šaddat historján. Danne lea hui dehálaš ahte buohkat geat johtet jogaid ja jávrriid mielde dihtet maid sii galget dahkat. Mii fertet buohkat bargat vai parasihtta ii leava eará jogaide.

Gos boahká *G. salaris*?

G. salaris soaitá guhkit áiggi leamašan ruošša ja suomabáltalaš jogain, várra lea leamaš Nuorta-Ruotas maid. Orru leamin nu ahte báltalaš luossa gierdá eambo go min luossa. Norggas fuomášedje parasihta vuosttas geardde 1975:s go bukte gilvaguliid Ruotas. Dat deattuha man dehálaš lea ahte mii várrugasat láhttet go galgat sirdit ja gilvit guliid.

Sáhtá go luossa vuostálastit dávdda?

Norgga luossa ii leat nu gievra vuostálastit parasihta. Lea eahpesihkar man guhkes áigi manná ovdal go nago-da vuostálastigoahtit nu ahte parasihtta ii uhkit min luossanáli. Nugo mii leat vásihan de «Gyro» infekšuvdna Norgga bealde čázadagain mielddisbuktá ahte luossa alfarot jávká.

Mo leavvá parasihtta?

Parasihtta sáhtá leavvat guliid, biergasiid ja čáziid mielde mat bohtet njoammuduvvon čázadagain ja rusttegiin. Eanaš parasihttaleavvamat ođđa guovlluide Norggas leat dáhphuvvan go njoammuduvvon guliid sirdit ja gilvit, muhto dat maid sáhttet leavvat rusttegiid mielde mat geavahuvvojit iešgudetge čázadagain.

G. salaris sáhtá eallit mánga beavvi njuoska ja liegga birrasiin, omd. plastihkkaseahkain, jápmán guliid alde, eará biergasiid nugo gálániid, firpmiid, siimmaid ja hoavaid siste. Eai dušše guollerusttegat njoammut, muhto buot maid mii geavahit sáivačázis:

Gummifatnasat, bolstarat, kánut ja kajahkat.

G. salaris ii leat nu váttis goddit – beare čuovvu rievttis vuogi.

Dán it galgga dahkat:

- Sirdit dahje gilvit guliid lundui fylkkamánni lobi haga.
- Bassat dahje čollet guliid eará sajiin go doppe gos leat goddán daid.
- Sirdit rusttegiid ovtta čázadagas nubbái ovdal go goikadat ja buhtistat daid.
- Leiket čázi eará čázadagaide go dohko gos leat viežžan dan.

Várut dán ovdal go sirddát biergasiid čázadagaid gaskka:

Fina buhtistanstašuvnnas ja buhtis biergasiid, *dahje*

Buhtis ieš Virkon-S:in (sáhtá oastit Felleskjøpas) dahje eará buhtistanávdnasiin. Virkon-S luvvaduvvo čázis gitta 1% luvvadahkan, cirggut biergasa ala ja 15 minuhta maŋŋá doiddát. Ovddežis diehtit ahte Virkon-S ii billis biergasiid. Čuovo páhka bagadeami dahje váldde oktavuoda Biebmobearráigeahčuoin gos oaččut eambo dieđuid, *dahje*

Muitte buot biergasiid goikadit ovdal go sirddát eará čázadagaide. Dát guoská oaggunbiergasiidda, hoavaide, fatnasiidda, gápmagiidda ja eará biergasiidda mat leat leamaš čázis, *dahje*

Galmmit buot biergasiid unnimusat ovtta beavvi.

MUITTE: Buot čáhce- ja guollefierrideapmi gaskal čázadagaid mielddisbuktá njoammudanvára.

ALE basa ja čolle guoli eará sajiin go doppe gos leat goddán dan.

ALE leike čázi eará čázadahkii go dohko gos leat viežžan dan.